U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Marie Žiškové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Pavla Simona, Mgr. Víta Bičáka a Mgr. Ing. Radovana Havelce, rozhodl o návrhu **Energetického regulačního úřadu**, se sídlem v Jihlavě, Masarykovo náměstí 5, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Obvodním soudem pro Prahu 8**, a dalších účastníků sporu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 27 C 503/2014, o zaplacení částky 13 124 566,82 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **RWM Energo s.r.o.**, se sídlem Český Krumlov, Domoradická 87, IČ: 280 87 011, žalované **OTE, a.s.**, se sídlem Praha 8, Sokolovská 192/79, IČ: 264 63 318,

takto:

Příslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené Obvodního soudu pro Prahu 8, sp. zn. 27 C 503/2014, o zaplacení částky 13 124 566,82 Kč s příslušenstvím, **je Energetický regulační úřad.**

Odůvodnění:

[1] Návrhem doručeným 6. 9. 2017 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zákon o některých kompetenčních sporech“), se Energetický regulační úřad (dále též „ERÚ“ či „navrhovatel“) domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc podle § 1 odst. 1 písm. a) citovaného zákona. Spor vznikl mezi ním a Obvodním soudem pro Prahu 8 ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 27 C 503/2014 o zaplacení 13 124 566,82 Kč s příslušenstvím.

[2] Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti. Žalobkyně je držitelem licence na výrobu elektřiny. Žalovaná je obchodní společností, jejímž předmětem podnikání jsou činnosti operátora trhu, které vykonává na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem. Žalobkyně se domnívá, že na žalovanou přešla práva a povinnosti společnosti E.ON Distribuce a. s. (dále jen „E.ON“), s níž uzavřela smlouvu o připojení zařízení výrobce elektřiny k distribuční síti.

[3] Žalobkyně se žalobou podanou u Obvodního soudu pro Prahu 8 domáhala zaplacení částky 13 124 566,82 Kč s příslušenstvím jako rozdílu mezi cenou, kterou by

žalobkyně obdržela za uskutečněné dodávky elektřiny pro výrobnu uvedenou do provozu v roce 2010 a cenou, kterou obdržela pro výrobnu uvedenou do provozu v roce 2011, a to za období od prosince 2010 do prosince 2011.

[4] Žalobkyně se domnívá, že splnila všechny podmínky pro přiznání podpory na výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů ve formě výkupních cen pro výrobnu uvedenou do provozu v roce 2010, společnost E.ON s ní však odmítla uzavřít smlouvu za podmínek stanovených pro výrobnu uvedenou do provozu v roce 2010.

[5] Připojení do distribuční soustavy nebylo dle žalobkyně jednou z podmínek pro udělení výkupních cen dle roku 2010. Právní názor Energetického regulačního úřadu, který tento výklad nesdílí, je v rozporu s principy uvedenými v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2009, čj. 7 As 32/2009-69. Bod 1.9 Cenového rozhodnutí č. 4/2009, který stanovuje den uvedení výrobny do provozu, je nutné vykládat ústavně konformním způsobem. Den uvedení do provozu musí dle žalobkyně znamenat den, kdy začne vyrábět elektřinu, nikoliv vázat tento okamžik na úkon třetí osoby. Takový výklad by totiž znamenal omezení jejího vlastnického práva. Proto se žalobkyně domnívá, že materiálně podmínku připojení splnila.

[6] Obvodní soud pro Prahu 8 usnesením ze dne 10. 11. 2016 řízení zastavil (výrok I.), s tím, že po právní moci bude věc postoupena Energetickému regulačnímu úřadu (výrok II.) Zároveň rozhodl o nákladech řízení a vrácení části soudního poplatku (výroky III.-IV.). V odůvodnění uvedl, že věc nespadá do pravomoci soudu, neboť se uplatněný nárok žalobkyně přímo týká podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů. Odkázal přitom na § 17 odst. 7 písm. d) zákona č. 458/2012 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (dále jen „energetický zákon“) a § 52 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie.

[7] Dle obvodního soudu by byl k rozhodnutí příslušný ERÚ, i kdyby byl nárok žalobkyně uplatněn jako náhrada škody, neboť pro určení pravomoci ERÚ není rozhodné právní posouzení nároku, ale souvislost uplatněného nároku s oblastí podpory elektřiny.

[8] Proti usnesení obvodního soudu podala žalobkyně odvolání, o němž dne 27. 4. 2017, rozhodl Městský soud v Praze usnesením čj. 72 Co 533/2016-236, tak, že rozhodnutí obvodního soudu potvrdil.

[9] Energetický regulační úřad s postupem obvodního soudu nesouhlasil a podal zvláštnímu senátu návrh na řešení negativního kompetenčního sporu. V návrhu uvedl, že při posouzení své věcné příslušnosti vyšel z obsahu žaloby. Nárok vznášený žalobkyní je odvozen od tvrzeného protiprávního jednání společnosti E.ON, které má spočívat v tom, že měla povinnost uzavřít s žalobkyní smlouvu o dodávce elektřiny z obnovitelných zdrojů s výrobními cenami pro výrobny uvedené do provozu v roce 2010, tuto povinnost porušila a tak jí vznikla povinnost doplatit žalobkyni rozdíl oproti výkupním cenám pro výrobny uvedené do provozu v roce 2011. Jedná se tak de facto o nárok na náhradu škody ve formě ušlého zisku požadovaným po tom, kdo měl tuto škodu způsobit porušením právní povinnosti, resp. po tom, kdo měl následně vstoupit do jeho práv a povinností.

[10] Energetický regulační úřad v minulosti rozhodoval spor žalobkyně a společnosti E.ON, zda měla společnost E.ON povinnost uzavřít s žalobkyní smlouvu o dodávkách v cenách platných pro fotovoltaické elektrárny uvedené do provozu v roce 2010. Návrh žalobkyně ERÚ zamítl, jeho rozhodnutí bylo následně potvrzeno obecnými soudy, protože proti rozhodnutí ERÚ podala žalobkyně žalobu podle části V. občanského soudního řádu. Proto považuje otázku, zda byla právní předchůdkyně žalované povinna s žalobkyní uzavřít smlouvu v cenách pro rok 2010 za věc rozsouzenou.

[11] Současný spor není dle navrhovatele veden o výši částky podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů, ani o samotné poskytnutí podpory, resp. o nárok na výkup podporované elektřiny, nebo na uzavření smlouvy o jejích dodávkách, ale o náhradu škody, která je pouze vyčíslena s využitím výkupních cen určených v rámci podpory, s podporou však věcně nesouvisí.

[12] Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou. Podle § 1 odst. 2 zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů, je negativním kompetenčním sporem spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků. V nyní rozhodované věci popřeli svou pravomoc Obvodní soud pro Prahu 8 i navrhovatel, jedná se proto o negativní kompetenční spor, k jehož projednání je příslušný zvláštní senát podle zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů.

[13] Obvodní soud řízení o podané žalobě zastavil, neboť se domníval, že k řízení je příslušný Energetický regulační úřad na základě § 17 odst. 7 písm. d) energetického zákona, který zní: *„Energetický regulační úřad dále rozhoduje spory týkající se podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla, elektřiny vyrobené z druhotných energetických zdrojů nebo tepla z obnovitelných zdrojů a spory o výši náhrady při dispečerském řízení výrobny elektřiny z obnovitelných zdrojů energie podle § 26 odst. 6.“*

[14] Pravomoc Energetického regulačního úřadu založil obvodní soud dále na § 52 zákona o podporovaných zdrojích energie: *„(1) Úřad rozhoduje spory týkající se podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů, elektřiny z druhotných zdrojů nebo elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a podpory tepla. (2) Úřad rozhoduje další spory, jejichž předmětem je splnění peněžité povinnosti uložené tímto zákonem nebo sjednané na základě tohoto zákona, nebo povinnosti vrácení neoprávněně čerpané podpory podle § 51.“*

[15] V nyní posuzovaném případě se žalobkyně domnívá, že bylo povinností žalované, resp. její právní předchůdkyně, uzavřít se žalobkyní smlouvu za podmínek stanovených pro výrobnu uvedenou do provozu v roce 2010, neboť splnila všechny nutné zákonem stanovené podmínky.

[16] Je proto zřejmé, že se jedná o spor o uzavření smlouvy mezi výrobcem elektřiny z obnovitelného zdroje a provozovatelem distribuční soustavy a tedy o výši výkupní ceny elektřiny.

[17] Dle § 8 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích energie se podpora elektřiny uskutečňuje formou zelených bonusů na elektřinu nebo výkupních cen.

[18] V současném případě je souvislost nároku žalobkyně s podporou výroby elektřiny zřejmá, z obsahu žaloby vyplývá, že předmětem sporu je výše ceny za vyrobenou elektřinu, neboť žalobkyně tvrdí, že splnila všechny podmínky pro přiznání výkupních cen pro rok 2010, a je proto založena pravomoc Energetického regulačního úřadu o takovém sporu rozhodnout na základě § 52 odst. 2 zákona o podporovaných zdrojích energie.

[19] Zvláštní senát si je vědom skutečnosti, že Energetický regulační úřad o sporu o uzavření smlouvy již mezi stejnými stranami dříve rozhodoval. To však nemůže být důvodem pro založení rozhodovací pravomoci soudu. Zda v daném případě existuje překážka věci rozhodnuté, bude na posouzení rozhodujícího orgánu, tedy Energetického regulačního úřadu, v průběhu následujícího řízení.

[20] Obvodnímu soudu však zvláštní senát nemůže přisvědčit v úvaze, že i kdyby se jednalo o spor o náhradu škody, o čemž ostatně obsah žaloby ani nesvědčí, byl by k rozhodnutí sporu příslušný Energetický regulační úřad. Již ve své dřívější judikatuře zvláštní senát uvedl, že: *„výluky z rozhodovací pravomoci obecných soudů ve prospěch správních orgánů je třeba vykládat restriktivně. Tyto výluky totiž odnímají soudům jejich nejvlastnější pravomoc – rozhodovat spory ze soukromoprávních vztahů v klasickém nalézacím řízení.“* (srov. rozhodnutí ze dne 13. 4. 2010, čj. Konf 108/2009-11, č. 2275/2011 Sb. NSS). K tomu lze odkázat na věc projednanou zvláštním senátem sp. zn. Konf 52/2017, kde žalobkyně svůj nárok kvalifikovala jako náhradu škody za porušení právní povinnosti žalované, přičemž tuto škodu vyčíslila s použitím výkupních cen elektřiny. Zvláštní senát dovodil, že k takovému rozhodnutí je příslušný obecný soud, neboť právní úprava pravomoci ERÚ je v této souvislosti koncipována velmi vágně. Vzal v úvahu též předestřené interpretační pravidlo restriktivního výkladu ve spojení s účelem Energetického regulačního úřadu jakožto orgánu zejména regulačního a dohledového.

[21] Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Energetický regulační úřad pokračovat v řízení o podaném návrhu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 21. března 2018

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu